

Dáhkádusvuođđudusa dáhkádus

- Dáhkádus bänkoloitnii, mainna máksit velggiid eret.
- Eaktuda, ahte velggiid ollislaš dili sáhttit ordnet.
- Orndedallanloatna eanemustá 34 000 € (bárragottiin eanemustá 45 000 €).
- Ruovttoluotta máksináigi eanemustá 7 jagi.
- Máksuhehttehusmerken dahje bággočađaheapmi ii leat eastta dáhkádusa oažžumii.
- Eaktuda máksonávcca.

Sáhtát oažžut Dáhkádusvuođđudusa dáhkádusa, jos eallindillát lea stáđásnuvvan ja vealgáduvama sivat leat hálddus dahje ollásit nohkan.

Priváhtapersovvna vealgeordnestallan

- Vealgeordnestallama ohcat gearretrievttis.
- Jos vealgeordnestallan miedihuvvo, dutnje nannejuvvo máksoprográmma.
- Máksoprográmma bistá dábálaččat 3–5 jagi. Jos seailuhat vealgeordnestallama áigge oamastanvissot, máksoprográmma sáhttá leat guhkit.

Vealgeordnestallamii leat dihto eavttut ja eastagat. Jos smiehtat, sáhtášitgo beassat vealgeordnestallamii, váldde oktavuoda ekonomiija- ja vealgerávvehakkii. Ekonomiija- ja vealgerávvehat árvoštallá du dili ja addá lassedieđuid vealgeordnestallamis. Jos ordnestallan váikkuha, ahte dutnje lea vejolaš, bagadalli veahkeha du vealgeordnestallamii ohcamis. Vealgeordnestallama sáhttit dihto eavttuiguin miedihit maiddáit fitnodatolbmuid.

TALOUS- JA VELKANEUVONTA
EKONOMIIJA- JA VEALGERÁVVEHAT

VELGGIID ORDNEN

TALOUS- JA VELKANEUVONTA
EKONOMIIJA- JA VEALGERÁVVEHAT

VELGGIID ORDZEN

Velggiid ordnen sáhtta čielggasmahttit áššehasa ekonomiijadi. Velggiid ollislaš mearri, boahtodási ja eallindillát váikkuhit dasa, mii vealgeordnenmolssaeavttuin heive dutnje buoremusat. Ekonomii- ja vealgerávvehat veahkeha heivvolaš molssaeavttu válljemis. Vai vealgáduvvan bisána ja boadut reahkkášedje buorebut, velggiid ordnema lassin lea dehálaš giddet fuomášumi árgga goluide ja golahanhárganumiide.

Ságastala velgoheaddjiin

Velggiid fieraheapmi

Ordnedallanloatna

Bággobearran

Sosiálalaš kredihtta

Eaktodáhtolaš
vealgeordnestallan

Dáhkádusvuodđudusa
dáhkádus

Priváhtapervonna
vealgeordnestallan

Ságastala velgoheaddjiin

- Válde oktavuoda velgoheaddjai, jos it sáhte máksit rehkega dahje vealggi.
- Ráđđádala velgoheaddjiin ođđa máksinplána, mas lea ovdamearkka dihte guhkit máksináigi, uhcit máksoearit, vuollegut reantu dahje loatnamáksima manideami áigodat. Ođđa máksinplána sáhtta čoagganit maiddái mángga eará molssaeavttus.
- Velgoheaddjiin sáhtta ságastallat maiddái akoardas. Akoarda oaivvilda, ahte velgoheaddji addá ándagasii olles vealggi dahje oasi das, dego reanttuid dahje goluid. Akoarda lea velgoheaddjai eaktodáhtolaš.

Muital velgoheaddjai rahpasit, manin it sáhte máksit rehkega. Jos du máksinnákca lea hedjonan buohcuvuoda, bargguhisvuoda dahje eará sivas mii ii leat dus gitta, sáhtat doarjalit sosiálalaš čađahanastagii ja oaččut nu lasi áiggi áššiid ordnemii.

Tipsa: Ráđđádala velgoheaddjiin máksoordnedeamis, masa máksónakat reahkká ja man sáhtat čuovvut.

Velggiid máksin fierahemiin

Velggiid máksin fierahemiin sáhtta jođal- mahttit ruovttoluotta máksima ja seastit goluin.

- Velggiide ráđđádallat nu unna mánotbadjeeriid go vejolaš ja geavahit ávkin máksufriddjamánobajiid mat leat oažžumis.
- Velggiid máksit unnimus mánotbadjeeriid mielde ja seammás unnimus vealggi geahččalit máksit nu olu go vejolaš.
- Go unnimus vealgi lea máksjuvvon ollásit eret, máksit nubbin unnimus vealggi mánsaččat nu ollu go vejolaš.
- Velggiid máksima joatkit, nu guhká go vealggit leat okta ain hávil máksjuvvon eret.

Ordnedallanloatna

- Velggiid lea vejolaš ovttahttit ordnedallanloanain.
- Ordnedallanloanain máksjuvvojit bođuloanat ja oanidan láhkai báhcá dábálaččat okta loatna.
- Ordnedallanlotnii sáhtta oažžut guhkit máksináiggi ja vuollegut reanttu go álgoálgosaš loanain.

Jeara eaktodáhtolaš ordnedallanloana bänkkus dahje kredihttalágádušas. Muite veardádallat ordnedallanloanaid reanttuid ja goluid. Eaktodáhtolaš ordnedallanloana oažžun sáhtta leat váttis, jos dus lea mákshehttehusmerken.

Bággobearran

- Velggiid lea vejolaš máksit bággobearran bokte. Jos háliidat, sáhtat bivdit velggiid bearrama sirdima bággochađaheapmái.
- Bággobearranvirgeoapmahaš doaimbá bealeheamet ja váldá vuhtti sihke velgoheaddji ja velggolačča vuoigatvuođaid.
- Bággobearran fuolaha, ahte dutnje báhcá suodjeoassi eallima goluide velggiid máksima manjá.

Sosiálalaš kredihtta

Buresveadjinguovllut fáallet iežaset áššehasaide sosiálalaš kredihta, man sáhtta mieđihit ovdamearkka dihte ekonomii- ja dássedeattuheapmái, dakkár dili botkemii, mas velggiid máksima dihte ferte váldit lasi vealggi dahje ruovttu háhkamiidda. Buresveadjinguovllut meroštallet iehčanasat mieđihanákkaid ja ruovttoluotta máksineavttuid. Lassedieđuid oažžu buresveadjinguovllu doibmiin.

Eaktodáhtolaš vealgeordnestallan

- Vai eaktodáhtolaš vealgeordnestallan lihcostuvašii, lea dehálaš ordnet olles vealgedili.
- Eaktodáhtolaš vealgeordnestallan vuodđuvuvá oktasaš soahpamuššii ja eaktuda buot velgoheaddjiid miehtama.
- Velgoheaddjiide evttohuvvo ođđa ruovttoluotta máksinplána, man sii dohkkehit dahje hilgot.